

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМІРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/232.00.1/Б/ОК4- 2023
	Екземляр № 1	Арк 1 / 13

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
педагогічних технологій та освіти
впродовж життя

31 серпня 2023 р., протокол № 11

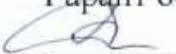
Голова Вченої ради
Оксана ЧЕРНИШ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІЛОСОФІЯ»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 232 «Соціальне забезпечення»
освітньо-професійна програма «Соціальне забезпечення»
факультет педагогічних технологій та освіти впродовж життя
кафедра психології та соціального забезпечення

Схвалено на засіданні кафедри
філософсько-історичних студій та
масових комунікацій
28 серпня 2023 р., протокол № 1

Завідувач кафедри
 Вадим СЛЮСАР

Гарант освітньо-професійної програми
 Дмитро МЕЛЬНИЧУК

Розробник: кандидат філософських наук, доцент кафедри філософсько-
історичних студій та масових комунікацій ГОРДІЙЧУК Ольга

Житомир
2023-2024 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/232.00.1/Б/ОК4- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 2 / 13

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 23 «Соціальна робота»	Нормативна
Модулів – 1	Спеціальність: 232 «Соціальне забезпечення»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		1-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр
		2-й
		Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 2,63	32 год.	
	Практичні	
	16 год.	
	Лабораторні	
	-	
	Самостійна робота	
	42 год.	
	Індивідуальні завдання: -	
	Вид контролю: екзамен	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 53 % аудиторних занять, 47 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/232.00.1/Б/ОК4- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 3 / 13

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Освітня компонента «Філософія» належить до циклу загальної підготовки нормативних освітніх компонент навчального плану студентів зі спеціальності 232 «Соціальне забезпечення», освітньо-професійної програми «Соціальне забезпечення».

Метою дисципліни є формування у студентів цілісного уявлення про світ і людину; розвиток умінь та навичок підходити до сучасних та традиційних проблем з різних точок зору, інтегрувати знання з конкретних наук, досвід релігії й мистецтва тощо. Філософія як система духовної самодисципліни формує здатність у студентів комплексно парадигмально аналізувати світ загалом та окремі явища, події зокрема, визначати своє становище у світі, обов'язки та можливості, розвиває критичне мислення.

Предметом дисципліни є сукупність філософських принципів, функцій, методів пізнання, ідей, які постають як система поглядів на світ в цілому і місце в ньому людини.

Завдання:

– формувати духовний світ особистості, що усвідомлює свою гідність і місце в суспільстві, мету й зміст свого життя, є соціально активною, а тому, відповідальна за свої вчинки й здатна приймати рішення;

– сформувати адекватну сучасним вимогам методологічну культуру, що дозволяє враховувати в професійній діяльності соціальні, екологічні і психологічні наслідки останньої, поєднувати різноманітні технічні, екологічні і культурні фактори в єдиний системний комплекс, співвідносити спеціально-наукові й технічні завдання з масштабом гуманістичних цінностей;

– допомогти майбутньому фахівцеві навчитися гнучко реагувати на зміни в змісті й цілях професійної діяльності з урахуванням відносності і мінливості професійного знання

Відповідно до змісту освітньо-професійної програми, опанування навчальної дисципліни «Філософія» забезпечуватиме формування інтегральної компетентності, а також загальних (ЗК) та спеціальних компетентностей (СК).

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі соціального забезпечення, що передбачає застосування теорій та методів соціальної політики і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/232.00.1/Б/ОК4- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 4 / 13

ЗК13. Здатність до міжособистісної взаємодії.

СК1. Здатність аналізувати суспільні процеси пов'язані з соціальним розвитком держави.

СК13. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів у професійній діяльності.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні здобути такі **результати навчання**:

РН2. Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категорій населення.

РН20. Демонструвати вміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Типологія філософських систем

Тема 1. Філософія та її місце в системі культури

Відношення "людина-світ" як фундаментальна філософська проблема. Еволюція типів світогляду та їх вплив на формування філософської проблематики.

Особливості філософії як теоретичної форми світогляду. Сутність філософської проблематики. Філософія і філософування. Складові чинники філософування.

Філософія як спосіб духовно-практичного осягнення світу. Філософські парадигми та типи філософування. Епістемний та софійний типи філософування. Знання та мудрість. Філософський поліцентризм. Багатоманітність форм і способів буття філософії.

Особливості філософського пізнання. Світогляд і метод.

Роль особистості у філософії. Соціокультурне призначення філософії.

Тема 2. Філософія Давнього Сходу. Антична філософія

Зародження філософської думки та формування західної та східної парадигми філософування. Особливості античної філософії, її походження та історичні межі. Періодизація античної філософії, до сократівський період, класична грецька філософія, елліністичний період. Натурфілософські концепції античної філософії. Космоцентризм античної філософії як спроба побудови раціоналізованої картини світу. Антропологічна проблематика: Сократ, стоїки, епікурейці, кініки. Філософські ідеї Платона. Філософська система Аристотеля. Особливості постановки і вирішення онтологічних, гносеологічних, антропологічних, методологічних проблем в античній і східній філософії. Проблема буття і небуття та пошук першоначала. Зародження логіки. Закони формальної логіки. Діалектика. Роль морально-естетичного начала в тлумаченні людського буття.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/232.00.1/Б/ОК4- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 5 / 13

Тема 3. Філософська думка Середніх віків та Відродження

Християнство як інтелектуальний фон епохи. Теоцентризм. Патристика і схоластика як основні етапи філософської думки епохи Середньовіччя. Проблема співвідношення розуму та віри в Тертуліана, Аврелія Августина. Августин і проблема історії. Схоластична філософія Томи Аквінського.

Антропоцентризм епохи Відродження. Гуманізм. Утопічні вчення (Т. Мор, Т. Кампанелла). Леонардо да Вінчі – геніальний представник епохи Відродження та інші.

Проблема співвідношення віри і розуму, філософії та релігії як основні в середньовічній філософії. Тлумачення і доведення буття Бога. Проблема універсалій: номіналізм і реалізм. Розвиток схоластики як формування раціоналістичного підходу до релігійної проблематики.

Тема 4. Філософія Нового часу та Просвітництва.

Розвиток онтологічних, гносеологічних та методологічних проблем XVI-XVIII ст. Формування класичного типу раціональності. Механіцизм, раціоналізм та емпіризм в західноєвропейській філософії Нового часу. Тлумачення матерії та субстанції. Пізнавальний оптимізм та скептицизм.

Основні риси та особливості філософії Просвітництва. Особливості антропоцентризму Відродження у порівнянні з механістичним підходом до людини в XVII ст. і антропоцентризмом Просвітництва.

Філософія Німецького Просвітництва (Філософія німецького ідеалізму) як втілення класичного типу раціональності "Коперніканський переворот" І. Канта. Філософська система та метод Г. Гегеля. Діалектика. Антропологічний матеріалізм Л. Фейєрбаха.

Тема 5. Сучасна світова філософія

Загальна характеристика епохи. Основні напрямки сучасної західної філософії: психоаналіз, філософська антропологія, структуралізм, філософська герменевтика. Екзистенціалізм та проблема людського буття. Сучасна філософія науки. Ситуація постмодерну в філософії.

Виникнення і особливості некласичних філософських вчень в XIX ст. Антираціоналістичний характер "філософії життя". Проблема інтенціональності свідомості і "життєвий світ" в феноменології Е. Гуссерля.

Зміна філософської парадигми у філософії XX ст. і становлення некласичного типу раціональності. Плюралізм течій і напрямків. Сцієнтизм та антисцієнтизм.

Проблема наукового знання, мови: неопозитивізм, постпозитивізм, структуралізм, прагматизм. Антропологічні орієнтації філософської герменевтики.

Проблема людини як основна проблема філософії XX ст. Формування нової онтології. Особливості тлумачення сутності людини, її буття, свободи, творчості, комунікації, трансценденції в екзистенціалізмі, персоналізмі, філософській антропології, неофрейдизмі.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/232.00.1/Б/ОК4- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 6 / 13

Основні напрямки та течії посткласичної філософії.

Тема 6. Філософська думка в Україні

Особливості формування і основні риси філософських ідей Київської Русі.

Боротьба проти католицизму, обґрунтування православної догматики та формування професійної філософії в Україні (XVI-XVII ст.). Раціоналістичний напрям філософських пошуків у Києво-Могилянській академії. Просвітницький характер філософії Г. Сковороди. Українська філософія XIX-XX ст. у контексті світової філософської думки. "Філософія серця" П. Юркевича. Сучасний стан філософської думки в Україні.

Змістовий модуль 2. Основні філософські проблеми

Тема 7. Філософське розуміння світу

Категоріальне моделювання онтологічної проблематики. Категорія буття, її філософський сенс і специфіка. Основні форми буття. Буття та небуття. Всесвіт, універсум, світ, життєвий світ: філософський зміст.

Проблема єдності та багатоманітності світу. Поняття "матерія", "субстанція" та їх історико-філософська генеза. Монізм, дуалізм, плюралізм.

Суперечність та процесуальність буття. Рух та розвиток. Осмислення проблеми розвитку та його критеріїв в історії філософії.

Основні філософські концепції розвитку. Діалектика та її різновидності. Понятійно-категоріальний апарат діалектики.

Риси і особливості синергетики як сучасної концепції розвитку. Поняття простору і часу. Специфіка просторово-часових характеристик в різних формах буття. Основні концептуальні підходи в тлумаченні простору та часу.

Час та вічність: релігійне, наукове та філософське тлумачення. Людиновимірність простору і часу.

Тема 8. Філософське осмислення людини

Людина як проблема філософії: історія та сучасність. Проблемність людського буття: есенційні та екзистенційні підходи.

Плюралістичність філософських концепцій людини: натуралістична, релігійна, соціологічна, космологічна, екзистенціальна.

Проблема походження людини: філософські, релігійні та наукові підходи. Антропосоціогенез: основні чинники та їх взаємозв'язок.

Буття людини як буття можливостей. Творчість, свобода, відповідальність як форма реалізації можливісного виміру людського буття. Унікальність і універсальність людського буття.

Феномен творчості. Головні концепції творчості в історії філософії. Творчість, свобода, об'єктивація і комунікація. "Трагедія" творчості. Розвиток творчих здібностей людини.

Життя і смерть: вихідна проблема людського буття. Життя як цінність.

Свобода як цінність. Свобода і необхідність. Свобода і відповідальність.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/232.00.1/Б/ОК4- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 7 / 13

Єдність і багатоманітність людського буття. Сутність відчуження, форми його вияву та шляхи подолання. Пошук сенсу людського життя.

Тема 9. Свідомість як духовний феномен і предмет філософського аналізу

Духовні виміри людського буття: дух, душа, свідомість, самосвідомість, несвідоме, ментальність, духовність. Різні підходи до тлумачення духовності в історії філософії і культури.

Походження і сутність свідомості як філософська проблема. Свідомість як субстанція. Свідомість як відображення. Свідомість як суб'єктивна реальність. Проблема ідеального. Буттєвий і рефлексивний шари свідомості. Значення і смисл.

Властивості свідомості: універсальність, суб'єктивність, комунікативність, активність, системність. Свідомість і мова.

Свідомість як система. Проблема несвідомого. Архетипи колективного несвідомого. Роль несвідомого в людському бутті.

Свідомість та самосвідомість. Сутність, рівні та форми самосвідомості. Індивідуальні та колективні форми самосвідомості. Специфіка національної самосвідомості.

Суспільна, масова, індивідуальна свідомість. Ідеологія, утопія, міфологічна свідомість.

Тема 10. Гносеологія: проблема пізнання та істини

Пізнавальний процес як взаємодія логічно-дискурсивного та інтуїтивно-художнього пізнання. Знання та віра як способи осягнення світу Основні гносеологічні концепції філософії. Пізнання як відображення і творчість.

Діалектика чуттєвого і раціонального в процесі пізнання. Форми логічно-дискурсивного пізнання: поняття, судження, умовиводи. Основні закони правильного мислення.

Проблема істини в філософії та науці: історичний і сучасний контекст. Філософські концепції істини. Істина як процес. Проблема об'єктивності істини та її критеріїв у науково і ціннісно-орієнтованому пізнанні. Істина і метод пізнання, Істина і буття.

Наукове пізнання як філософська проблема. Основні поняття і структура науки. Наукове пізнання та наукове дослідження: категорії, форми та методи. Логіка та методологія наукового пізнання. Евристика наукового пошуку.

Наука як соціальний інститут суспільства. Особливості сучасної науки. Сучасна наукова картина світу.

Особливості методологічного мислення сучасної науки. Зміна типів раціональності. Стиль мислення і філософія.

Раціональність і виміри людського буття. Наука і мораль в сучасній культурі.

Проблема розвитку в філософії. Діалектика і її альтернативи

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/232.00.1/Б/ОК4- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 8 / 13

Поняття розвитку. Моделі розвитку. Розвиток і саморозвиток. Метафізика і діалектика. Типи діалектики. Категорії та закони діалектики. Суперечність і процесуальність буття світу й людини. Причинні та телеологічні зв'язки. Циклічність та поступовість в розвитку. Прогрес і регрес.

Тема 11. Соціальне буття та його специфіка

Практика як основа суспільної життєдіяльності людини. Категоріальне моделювання практичного способу людського буття в соціальному та культурному просторі і часі.

Соціальність як вимір людського буття. Поняття суспільства і суспільного буття. Філософські принципи аналізу суспільства.

Природа як передумова існування людини. Особливості взаємодії людини і природи. Відмінність у ставленні до перетворення природи в західній і східній культурі.

Суспільство як цілісна система. Соціальні інститути і спільності.

Історичність буття людини і суспільства. Способи осягнення історії. Проблема періодизації та спрямованості історії. Єдність історії.

Індивідуальне і соціальне в суспільному бутті. Буття людини як співбуття. Комунікативна природа соціального.

Ідея прогресу в соціальній філософії та концепції її осягнення. Філософські та історіософські, есхатологічні концепції прогресу. Критерії прогресу. Проблема "ціни" прогресу. Добро і зло в історії.

Техніка як соціокультурний феномен. Науково-технічний прогрес: сутність, наслідки, перспективи. Технократизм і проблеми гуманізації техніки.

Проблемність і суперечливість сучасного цивілізаційного розвитку та соціально-культурні імперативи його осмислення. Мультикультурність як соціальне явище глобалізованого світу. Проблема гендеру у філософії постмодерну.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/232.00.1/Б/ОК4- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 9 / 13

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	Усього	у тому числі				
л		п	лр	інд	ср	
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
Змістовий модуль 1. Типологія філософських систем						
Тема 1 Філософія та її місце в системі культури	6	2	2	–	–	2
Тема 2. Філософія Давнього Сходу. Антична філософія	10	4	2	–	–	4
Тема 3. Філософська думка Середніх віків та Відродження	6	2		–	–	4
Тема 4. Філософія Нового часу та Просвітництва. Філософія Німецького Просвітництва	10	4	2	–	–	4
Тема 5. Сучасна світова філософія	8	2	2	–	–	4
Тема 6. Філософська думка в Україні	6	2		–	–	4
Всього	46	16	8	–	–	22
Змістовий модуль 2. Основні філософські проблеми						
Тема 7. Філософське розуміння світу	10	4	2	–	–	4
Тема 8. Філософське осмислення людини	8	2	2	–	–	4
Тема 9. Свідомість як духовний феномен і предмет філософського аналізу	10	4	2	–	–	4
Тема 10. Гносеологія: проблема пізнання та істини	8	4		–	–	4
Тема 11. Соціальне буття та його специфіка.	8	2	2	–	–	4
Всього	44	16	8	–	–	20
Разом	90	32	16	–	–	42

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Філософія та її місце в системі культури	2
2.	Філософія Давнього Світу: антична філософія	2
3.	Філософія Нового часу та Просвітництва.	2
4.	Сучасна світова філософія	2
5.	Філософське розуміння світу	2
6.	Філософське осмислення людини	2
7.	Свідомість як духовний феномен і предмет філософського аналізу	2
8.	Соціальне буття та його специфіка	2
	Разом	16

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/232.00.1/Б/ОК4- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 10 / 13

6. Самостійна робота

1. Філософія та її місце в системі культури

Філософія як тип духовності. Співвідношення філософії з іншими типами духовності.

Філософська культура, філософська традиція. Роль особистості у філософії. Соціокультурне призначення філософії.

2. Філософія Давнього Сходу. Антична філософія

Зародження логіки. Закони формальної логіки.

Діалектика в античній філософії.

Роль морально-естетичного начала в тлумаченні людського буття.

3. Філософська думка Середніх віків та Відродження

Проблема особистості у філософії Відродження.

4. Філософія Нового та Просвітництва.

Раціоналізм (Р. Декарт, Г. Лейбніць, В. Спіноза)

5. Сучасна світова філософія

Релігійна філософія ХХ ст.

6. Філософська думка в Україні

Філософські ідеї в культурі Київської Русі.

Філософія в Києво-Могилянській академії.

Філософія Г. Сковороди.

"Філософія серця" П. Юркевича.

Сучасний стан філософської думки в Україні.

7. Філософське розуміння світу

Риси і особливості синергетики як сучасної концепції розвитку.

Людиновимірність простору і часу.

8. Філософське осмислення людини

Єдність і багатоманітність людського буття та проблема його достатності.

Сутність відчуження, форми його вияву та шляхи подолання

Пошук сенсу людського життя.

9. Свідомість як проблема філософії.

Свідомість та самосвідомість. Сутність, рівні та форми самосвідомості.

Індивідуальні та колективні форми самосвідомості.

Специфіка національної самосвідомості.

10. Гносеологія: проблема пізнання та істини

Суперечність і процесуальність буття світу і людини.

Причинні та телеологічні зв'язки.

Циклічність та поступовість в розвитку.

Прогрес і регрес.

11. Соціальне буття та його специфіка. Інституційний вимір права

Техніка як соціокультурний феномен.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/232.00.1/Б/ОК4- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 11 / 13

Науково-технічний прогрес: сутність, наслідки, перспективи.
Технократизм і проблеми гуманізації техніки.

7. Індивідуальні завдання

Підготовка та представлення презентацій та написання есе щодо проблемного питання за темою заняття.

8. Методи навчання

Лекція, практичні заняття, самостійна робота з літературою, аналіз першоджерел, виконання творчих завдань, командна робота, індивідуально-контрольна бесіда.

9. Методи контролю

Поточний контроль, усне опитування, перевірка рівня засвоєння тем, винесених на самостійне опрацювання, модульна контрольна робота, екзамен.

Об'єктом оцінювання знань студентів є програмний матеріал дисципліни різного характеру і рівня складності, засвоєння якого відповідно перевіряється під час поточного контролю і на екзамені. Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль. В процесі поточного контролю здійснюється перевірка запам'ятовування та розуміння програмного матеріалу, набуття вміння висловлювати власну думку, опрацювання, публічного та письмового викладу (презентації) певних питань освітньої компоненти.

При перевірці рівня засвоєння тем, винесених на самостійне опрацювання, оцінці підлягають: самостійне опрацювання окремих питань теми, підготовка до представлення презентацій.

При виконанні **модульних (контрольних) завдань** оцінці підлягають: тести, виконання письмових завдань під час проведення контрольних робіт, виконання індивідуальних завдань, інші завдання.

Система підсумкового контролю. Формою підсумкового контролю є екзамен. Студент має право не складати екзамен і отримати оцінку за результатами ПМК, якщо він виконав всі види навчальної роботи без порушення встановлених термінів і отримав позитивну (за національною шкалою) підсумкову оцінку і позитивно (більш ніж на 60 балів) вирішив тестові завдання.

Якщо студент отримав незадовільну оцінку або не згоден з оцінкою за результатами ПМК, він повинен скласти екзамен.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/232.00.1/Б/ОК4- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 12 / 13

10. Розподіл балів

Поточне тестування та самостійна робота											Сума
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	100
9	9	9	9	9	10	9	9	9	9	9	

Шкала оцінювання

За шкалою	Екзамен	Залік	Бали
A	Відмінно	Зараховано	90-100
B	Добре	Зараховано	82-89
C			74-81
D	Задовільно	Зараховано	64-73
E			60-63
FX	Незадовільно	Не зараховано	35-59
F		Не зараховано	0-34

11. Рекомендована література

Основна література

1. Бичко І.В. Філософія: підручник. К.: вид. "ЦУЛ"; 2020. 648 с.
2. Губерський Л. Філософія. Базовий підручник для студентів вищих навчальних закладів. Х.: "Фоліо", 2018. 622 с.
3. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Філософія : підручник 2-ге вид., переробл. і допов. Харків: Право, 2019. 432 с.
4. Литвинчук О. В. Філософія: навчальний посібник. 2021. 403 с.
<http://library.ztu.edu.ua/ftextslocal/Litvinchuk.pdf>
5. Філософія: підручник / В.С. Бліхар, М.М. Цимбалюк, Н.В. Гайворонюк, В.В. Левкулич, Б.Б. Шандра, В.Ю. Свищо. Вид. 2-ге, перероб. та доп. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2021. 440 с.
6. Філософія : навч. посібник / Ю. М. Вільчинський, Л. В. Северин-Мрачковська, О. Б. Гаєвська та ін. Київ : КНЕУ, 2019. 368 с.
7. Філософія: підручник для студентів і курсантів вищих закладів освіти III-IV рівнів акредитації / авт.кол.; за ред. О. В. Рябіної, Л. І. Юрченко. Х.: Видавництво Іванченка І.С., 2021 . 286 с.
8. Фюрст М., Тринкс Ю. Філософія: [підручник]; пер. з нім. В. Кебуладзе. Вид. 2-е. Київ: Дух і Літера, 2019. 536 с.
9. Шепетяк О., Шепетяк О. Філософія: Підручник. Львів: Місіонер, 2020. 784 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/232.00.1/Б/ОК4- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 13

Допоміжна література

1. Велика українська енциклопедія. Тематичний реєстр гасел з напрямку «Філософські науки» (філософія, логіка, етика, естетика) / Укладачі: Арістова А. В., Шліхта І. В.; за заг. ред. д. і. н., проф. Киридон А. М. К.: Державна наукова установа "Енциклопедичне видавництво", 2019. 256 с.

2. Європейський словник філософій: Лексикон неперекладностей. Пер.з фр. Т. 4. Вид 2-ге. К.: Дух і літера, 2022. 440 с.

3. Мозгова Н. Філософія в системі освіти: теоретична реконструкція дискусії київських філософів кінця ХІХ- початку ХХ ст. *Вища освіта України*. 2020. № 1. С. 28 – 33.

4. Петінова О. Б. Філософія: навчальний посібник. Одеса, 2019. 304 с.

12. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Бібліотека українських підручників. URL: Режим доступу до ресурсу: <http://pidruchniki.ws/>

2. Електронна бібліотека Державного університету «Житомирська політехніка». URL:<http://eztuir.ztu.edu.ua/>

3. Інститут філософії ім. Г.С. Сковород. URL: <https://www.filosof.com.ua/>

4. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

5. Спеціалізована е-бібліотека філософської літератури Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_ph/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=EC&P21DBN=EC&S21FMT=&S21ALL=&Z21ID=